

Garso vaidmuo savęs pažinimo procese

Vedų raštai teigia, jog tinkamiausias būdas pažadinti dvasinę sąmonę — giedoti transcendentinius Harė Krišna garsus ir jų klausytis. Garso galia stimuliuoja sąmonės pokyčius — tai pripažinta tiesa. „Didžiausią įtaką sielai turi klausa“

10

— pa-
stebėjo anglų filosofas ir politinis veikėjas Fransis Bekonas.

Įprasti materialūs garsai nepajėgia pažadinti dvasinės sąmonės, — reikia girdėti dvasinius garsus. Todėl beveik visos pasaulio religijos siūlo medituoti Dievo žodį. „Pradžioje buvo žodis. Tas žodis buvo pas Dievą, ir žodis buvo Dievas“

11 —

rašo

Evangelijoje Šv. Jonas. Dieviško garso kokybė skiriasi nuo žemiškojo, materialaus. Šį skirtumą „Išpažintyje“ gražiai atskleidžia Šv. Augustinas. Kartą pasibaigus mistinei ekstazei jis sakė, „kad vėl girdėjo mūsų vapaliojimus, kurių kiekvienas žodis turėjo pradžią ir pabaigą. Tačiau Viešpaties Žodis, glūdintis Jame, yra niekados nesenstantis, visad atsinaujinantis“

12

. Evangelijoje pagal Šv. Joną Kristus moko: „Žodžiai, kuriais į jus kalbu, yra dvasia“

13

.

Tokie pat svarbūs, kaip kad Žodis ar Dievo mokymas, kupinas nepaprastos jėgos, galės pervarkyti ir patobulinti mūsų gyvenimą, yra ir tikrieji Dievo vardai, kuriuos kartais giedame balsu, kartais — tyliai medituojame. Dievas yra visiškai absoliutus ir dvasinis, o Vedų raštai sako mums, kad šventuose varduose slypi visos Jo dvasinės galios. Tarp švento Viešpaties vardo ir Paties Viešpaties nėra jokio skirtumo. Todėl šventas Dievo vardas yra toks pat tobulas, kaip ir jis Pats" — tvirtina „Padma-Purana". Filosofas stoikas Maksimas pažymi: „Yra vienas Aukščiausias Dievas, visa ko Viešpats ir galingas Tėvas. Tai Jį šloviname daugybe vardų"

14

. Mūsų amžininkas žydų teologas Martynas Baberis irgi teigia, kad visi Dievo vardai

—
šventi"

15

.

Biblijoje rasime daug panašių teiginių. Senasis Testamentas tvirtina: „Dievo vardas — tai galinga saugūs" tvirtovė. Teisieji pasislepia joje ir yra psalmėse skelbia: „Dievo vardą giesmėm pašlovinsiu" ¹⁶. Karalius Dovydas

17

. Iš tiesų jose dažnai randa-
me Dievo vardus: „Visos tautos, Tavo sutvertos, ateis ir melsis Tau, o Viešpatie,

ir šlovins Tavo
vardą...

18

dėkokite Viešpačiui, šaukitės Jo vardo, garsinkite Jo darbus žmonėse. Giedokit Jam psal-
mes, skelbkite Jo darbus stebuklingus. Teisie šven-
tas Tavo vardas..

18

Pagerbkit Jį tamburinais ir šo-
kiais, pagerbkit Jį liutnėmis ir vargonais, pagerb-
kit Jį skambiais cimbolais

2

!. Pranašo Izaoko žodžiais
tariant, Dievas — „Tas, kuris gyvena amžinybėje,
kurio Vardas Šventas"

21

. Kitame amžiuje didis žy-
dų mistikas Izraelis Šernas Tovas (1699—1761) pra-
dėjo Hasidizmą — populiarią pietistų srovę Judaiz-
mo religijoje. Hasidistai irgi gieda ir šoka Aukščiausiojo Viešpaties garbei.

Mokydamas savo mokinius maldų, Kristus šlo-vino Viešpaties vardą: „Tėve mūsų, kurs esi
Danguje, Teisie šventas Tavo vardas". Šv. apaštalas
Povilas rašo laiške romėnams: „...todėl bus išgel-
bėtas

tas,

kursai

šaukiasi

Dievo

vardo"

22

.

Istoriko Eufibijaus duomenimis, ankstyvuoju krikščionybės laikotarpiu bažnyčioje visi sutarti-
ai šlovinę Dievą giesmėmis

23

. Iki šiol visas pasau-

lis pripažįsta ir gieda Grigaliaus Giesmes, kurias

dar šeštame amžiuje išpopuliarino popiežius Gri-galius Karališkasis, bei genialų Hendelio kūrinį
„Mesijas“ ir „Aleliuja“ („Pagerbtas būk, Viešpa-
tie!“)

Krikščioniškoje bažnyčioje ne tik buvo šlovi-namas Viešpats bei Jo vardas, bet ir kalbamas
ro- žančius. Ir dabar šią tradiciją tęsia milijonai pa-saulio katalikų. Graikų ortodoksinės
bažnyčios šventasis Chrizostomas siūlė

„malda kreiptis į Die-

vo vardą“ ir

sakė: „ ...te niekad ši malda nenuty-la“

24

. Rytiečių bažnyčiose nuolatos kartojamos

maldos Jėzui („Viešpatie, Dievo sūnau, pagailėk

mūsų“). Štai kaip „Piligrimo kelyje“ meditaciją aprašo rusų vienuolis: „Nepaliaujama malda Jėzui

— nuolatinis, nepertraukiamas dieviško Jėzaus vardo šaukimasis širdimi ir dvasia... ir tasai, ku-
ris visada malda kreipiasi į Jėzaus vardą, pajus to-
kią neišsenkamą palaimą ir poreikį be atvangos
melstis, jog neišgalės be jos daugiau gyventi“

25

.

Ir Islamo pasekėjai garbina Dievo (Alacho) vardus ir juos medituoja. Tradiciškai Alachas turi
devyniasdešimt devynis vardus, vadinamus „Nuo-stabiais vardais“. Jie iškalti ant istorinių
paminklų, pvz., Tadž Mahalo Šventovėje, mečečių sienose.

Dievo vardus musulmonai šlovina, kalbėdami ro-

žančių, kuris suvertas trimis eilėmis po 33 karolius. Kartojant šventus vardus mintys krypta į Dievą. Kiekvienoje Korano dalyje kreipiamasi į Dievą dviem vardais: „Al-Rachman, Al-Rachim (Dieve gailestingas Dieve maloningas)". Kiti Dievo vardai arabų kalba šlovina Dievą-kūrėją, Dievą-aprūpintoją,

Dievą-karalių.

Indijos sikhai ypač aukština Dievo vardą. Dievą jie vadina tiesiog „Narna" — „vardas". Sikhų religijos pradininkas Guru Nanakas sako: „Gaiva dvelkiančiomis ryto valandomis, aš medituoju tikrojo vardo malonę..." Jis tvirtina regėjus viziją Paties Viešpaties, kuris liepęs: „Eik ir kartok Mano Vardą. Eik ir žiūrėk, kad jį kartotų kiti"

26

.

Londono universiteto lyginamųjų religijos studijų profesorius Džefris Perinderis savo knygoje „Garbinimas pasaulio religijose" rašo, kad budistai skirti dideli mažesni. Didžiajame rožančiuje suverti 108 karoliai. Toks dvigubo 54 laiptelių kelio į bodhisatvą (apšviestą būvį) simbolis. Didelis karolis viduryje — Buda.

Masiškiausios Japonijos religinės Budizmo sektos „Tyrasis kraštas" nariai medituoja ir kartoja Budos vardą (namu amida butsu). „Po visą pasaulį plinta Šventojo vardo skaistybė — šviesos sklidina jo dovana" ²⁷ — sako sektos steigėjas Sinra-nas Šoninas. Budizmo religija tvirtina, kad maldininkas, giesmėmis šlovinantis Budos vardą, išsivaduoja iš persikūnijimų rato ir eina pas Budą, esantį Tyrajame Krašte — dvasiniame pasaulyje.